

Ordensreglement Udir-8-2014

10. Saksbehandlingsregler ved bruk av sanksjoner eller innføring av tiltak

Det gis ikke uttømmende saksbehandlingsregler i opplæringsloven. Skolen/skoleeier må som forvaltningsorgan alltid forholde seg til de generelle saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, enten det dreier seg om forskrifter, vedtak eller enkeltvedtak.

Før det blir tatt en avgjørelse om sanksjonering, for eksempel om bortvisning, skal eleven ha fått mulighet til å forklare seg muntlig overfor den som skal ta avgjørelsen, jf.

opplæringsloven § 9 A-10. Hvor omstendelig dette skal foregå vil variere med alvorligheten av regelbruddet, men eleven skal uansett få muligheten til å fremme sin side av saken.

Sanksjoner for disiplin på skolen kan ikke stride mot barnets menneskeverd, jf.

barnekonvensjonen artikkel 28 nr. 2.

De mest alvorlige sanksjonene for brudd på ordensreglementet vil være så bestemmende for elevens rettigheter eller plikter at det må fattes enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2, noe som krever skriftlighet, begrunnelse og klagerett.

I avgjørelsen av om det dreier seg om et enkeltvedtak eller ikke er det sentralt å vurdere hvor inngripende tiltaket eller sanksjonen er. Rektors bortvisning av en elev fra skolen vil kreve et enkeltvedtak. Avgjørelse om bortvisning av en elev for opptil to klokketimer skal på den annen side ikke regnes som et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2⁶.

På grunn av det korte tidsperspektivet ved bortvisning må skolen vanligvis tillate muntlig klage på slike enkeltvedtak, for eksempel per tlf. Dette kan være nødvendig for å gi elever og

foreldre en reell klagerett i bortvisningssaker. Skolen må da nedtegne klagen skriftlig, jf. forvaltningsloven § 32.

At en elev flyttes til en annen skole av hensyn til de andre elevene, vil være et tiltak etter opplæringsloven § 8-1 siste ledd, som er så inngripende at skoleeier må fatte et enkeltvedtak.

Statsforvalteren vil være klageinstans for enkeltvedtak i grunnskolen, jf. opplæringsloven § 15-2. I videregående opplæring vil fylkeskommunen ved fylkestinget være klageinstans, jf. forvaltningsloven § 28.

Det er viktig å opprettholde et godt samarbeid mellom skolen og hjemmet. Selv om en sanksjon ikke regnes som et enkeltvedtak, bør derfor skolen informere foreldre/foresatte om hendelsen og reaksjonen som har blitt brukt. Også ved innføring av tiltak begrunnet i opplæringen kan det være behov for å kontakte foreldre/foresatte.

Uansett er det viktig at skolen på en eller annen måte redegjør skriftlig for de sanksjoner eller tiltak de iverksetter, da skolen har en plikt til å dokumentere hva de gjør for å oppfylle aktivitetsplikten, jf. opplæringsloven § 9 A-4.

---

6 Prop.95 L (2009-2010) s. 43